مجله‌ی توسعه‌ی آموزش در علوم پزشکی
دوره‌ی ۸، شماره ۱۷، بهار ۹۴ ، صفحات ۷۰ تا ۸۳

بررسی عوامل موثر بر قبولی باوقفه و بدون وقفه دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در آزمون کارشناسی ارشد

زهرا مقدم[۱]، سجاد رحیمی پردنجانی[۲]، عاطفه زاهدی[۲]، سپیده مهدوی[۲]،دکتر محمدحسین باقیانی مقدم[۳]

نویسنده مسوول:یزد، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، دانشکده‌ی بهداشت sajadrahimi_p@yahoo.com

دریافت: ۹۲/۲/۱۲ پذیرش: ۹۳/۸/۱۰

چکیده

زمینه و هدف: *قبولی بدون وقفه یا با وقفه دانشجو از مقطع کارشناسی به مقطع کارشناسی ارشد تحت تاثیر عوامل متعددی می باشد، لذا مطالعه‌ی حاضر با هدف تعیین عوامل موثر بر قبولی باوقفه و بدون وقفه دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی یزد در آزمون کارشناسی ارشد انجام شد.*

روش بررسی: *پژوهش حاضر از نوع توصیفی- تحلیلی بوده که به روش مقطعی طی سال۱۳۹۲ بر روی کلیه‌ی دانشجویان مشغول به تحصیل مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی یزد به صورت سرشماری انجام شد.دانشجویانی که با استفاده از سهمیه‌ی استعداد درخشان وارد دوره‌ی کارشناسی ارشد شده بودند از مطالعه خارج شدند.داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS19 توسط آزمون‌های تی مستقل و کای اسکوئر آنالیز شدند.*

یافته ها: *۴۹ دانشجو(۳۵/۸ درصد) بدون وقفه و ۸۸ دانشجو(۶۴/۲ درصد) با وقفه در آزمون کارشناسی ارشد پذیرفته شده بودند.بین طول دوره‌ی مطالعه، میانگین مدت زمان مطالعه در شبانه روز،میانگین معدل دوره کارشناسی،وضعیت تاهل دانشجویان،دانشگاه مقطع کارشناسی،سطح تحصیلات پدر، وضعیت اشتغال پدر و مادر، استفاده از جزوات کلاسی اساتید، استفاده از کتب تستی و کمک درسی به همراه آزمون های آزمایشی، تلاش، اراده و برنامه ریزی صحیح و انگیزه‌ی دانشجویان برای ورود به دوره کارشناسی ارشد در دو گروه تفاوت معناداری وجود داشت($P<0/05$).*

نتیجه گیری: *پیشینه‌ی تحصیلی قوی، برنامه ریزی صحیح،انگیزه‌ی بالا برای ادامه‌ی تحصیل و استفاده از کتاب‌های تستی و کمک درسی به همراه آزمون‌های آزمایشی منجر به افزایش شانس قبولی بدون وقفه دانشجویان در آزمون کارشناسی ارشد خواهد شد.*

واژگان کلیدی: دانشجو،قبولی،آزمون،کارشناسی ارشد،یزد

مقدمه

جوامعی توسعه می‌یابند که علاوه بر منابع و ذخایر طبیعی، سرمایه های مادی و فیزیکی، از منابع طبیعی کارآمد برخوردار باشند(۱)، اسمیت معتقد است: جامعه با سرمایه گذاری های آموزشی در جهت کشف و پرورش استعدادهای مردم می‌تواند

۱- کارشناس ارشد تکنولوژی آموزشی، گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت ،دانشگاه علوم پزشکی گلستان
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت،دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
۳- دکتری آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، استاد دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]
[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

از این ثروت بیشتر بهره بجوید(۲). تحصیلات دانشگاهی در کشور ما یکی از علایق انکارناپذیری است. که هر جوان مستعدی را به نوعی احاطه کرده و او را در آرزوی ورود به دانشگاه مشتاقانه به تلاش و تکاپو وا داشته است(۳).

مطالعات نشان می‌دهند، دسترسی به مشاغل پیچیده با آموزش عالی و خصوصاً تحصیلات تکمیلی رابطه‌ی مستقیم و مثبتی دارد که باعث جایگاه متفاوت افراد می شود. (۱).

در طول قرن ها برنامه های مقطع کارشناسی ارشد به مجموعه‌ای متنوع و گوناگون از برنامه‌های دانشگاهی در هر رشته از آموزش عالی تکامل یافته است.از چشم اندازهای آموزش عالی این است که برنامه‌های کارشناسی ارشد در جهت تامین نیازهای دانشجویان و جامعه باشد که توسط برنامه‌های دوره کارشناسی تامین نمی‌شوند. در حال حاضر مشخص شده که آموزش کارشناسی ارشد، نقش مهمی در اشتغال در یک زمینه‌ی خاص، پیشرفت در یک حرفه یا زمینه‌ی قبولی در مقطع دکترا و همچنین ارایه‌ی خدمات مهم در جامعه می‌باشد.اطلاعات سرشماری ایالات متحده نشان داد که کسانی‌که مدرک کارشناسی ارشد دریافت کرده‌اند به نسبت دیگر زمان زندگی خویش که مدرک دیپلم یا بالاتر داشته‌اند، درآمد کسب نموده اند(٤).

موسسه های آموزش عالی نقش درگاهی را دارند، که از طریق آن افراد به خوشبختی زندگـی و تکامـل اجتماعـی دست می‌یابند(۱).

در سال‌های اخیر، دانشگاه ها با تقاضای گسترده دانشجویان برای شرکت در تحصیلات تکمیلی مواجه بوده اند،(۵). آمار نشان می‌دهد در سال ۱۳۸٦-۱۳۸۵ عداد شرکت کنندگان در آزمون کارشناسی ارشد وزارت بهداشت ۳۷۹۷۱ نفر و ظرفیت پذیرش در آن سال ۹۰۱ نفر بود در حالی‌که در سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۸۹ تعداد شرکت کنندگان ٤۳۵۳۳ نفر و ظرفیت پذیرش در همان سال ۲۳۱۳ نفر بود(٦). این افزایش در شرکت کنندگان و ظرفیت پذیرش را می‌توان افزایش تعداد علاقمندان به ادامه‌ی تحصیل و معرفی رشته‌های جدید از سوی وزارت بهداشت در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته دانست.

اما این افزایش به قدری محسوس نبوده که رقابت بین داوطلبان را کم کند، در این راستا دانشجویان راه دشواری برای قبولی در آزمون تحصیلات تکمیلی دارند.(۵).

گزینش دانشجویان واجد شرایط برای دانشگاه‌ها مانند هر عمل اجتماعی یا آموزشی دیگر دارای مبانی و اصولی است که رعایت آن ها ما را به اهداف پذیرش دانشجو و تحصیل موفقیت آمیز او نایل می‌سازد(۳). گزینش دانشجو در بخش دولتی نظام آموزش عالی ایران در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد به صورت متمرکز، در قالب آزمون‌های سراسری و توسط سازمـان سنجش آموزش کشور صورت می‌پذیرد، این آزمون ها هر سال یکبار برگزار می‌گردد و طی آن داوطلبان و متقاضیان ورود به دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی کشور با یکدیگر به رقابت می‌پردازند(۷).

وقتی که تعداد متقاضیان ادامه‌ی تحصیل زیاد است انتخاب بهترین دانشجو برای ادامه‌ی تحصیل، کاری بسیار مشکل است و به نظر می‌رسد این مساله در تحصیلات تکمیلی بیشتر می‌شود(۱).

در عین حال با توجه به رقابت جدی داوطلبان، پذیرش محدود رشته‌ها و کمبود اساتید مشاور خبره نیاز به شناسایی عوامل موثر بر موفقیت داوطبان در آزمون ورودی کارشناسی ارشد بسیار با اهمیت است (۵).

در تعریف موفقیت تحصیلی می‌توان به تعریف لوین(۱۹٦۷) رجوع کرد که او موفقیت تحصیلی را تجلی جایگاه یک فرد می‌داند، این جایگاه ممکن است به نمره‌ای برای یک درس یا معدل مجموعه ای از دروس اطلاق شود(۸) .

از سویی موفقیت شرکت کنندگان در آزمون های ورودی کارشناسی ارشد وزارت بهداشت، به عوامل مختلفی بستگی دارد. مطالعات برخی از عوامل موفقیت تحصیلی را به عوامل

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

فردی، اجتماعی، تحصیلی، آموزشی و روانشناختی بیان داشته اند، بررسی این عوامل و تعیین میزان سهم هر کدام در پیشرفت تحصیلی به تعیین راهکارهایی برای شناخت عوامل موثر در موفقیت و افت تحصیلی منجر می‌شود و این به برنامه ریزان آموزشی کمک می‌کند تا عوامل مثبت تاثیر گذار را بهبود بخشند و از تاثیر عوامل منفی بکاهند(۹).

آهنچیان در پژوهش خویش بر روی دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری عواملی چون رایزنی با اساتید مشاور و دانشجویان سال بالاتر دوره‌های ارشد، حرمت خود، خودکارآمدی و تلاش مداوم را مورد بررسی قرار دادند و در این میان "خود" اثر گذارترین مفهومی بود که در روند آمادگی برای کارشناسی ارشد موثر بود(۵).

مطالعه خدایی در سال ۱۳۸۸ نشان داد که شانس قبولی مردان در آزمون کارشناسی ارشد بیشتر از زنان است، و قبولی با افزایش سن کمتر می شود، همچنین با افزایش معدل دوره-ی کارشناسی، شانس قبولی نیز بیشتر می شود و شانس قبولی افراد شاغل نسبت به بقیه‌ی افراد کمتر است، از سویی متغیرهای گروه آموزشی، تحصیلات پدر و شغل پدر و مادر به طور معناداری با متغیر قبولی در آزمون کارشناسی ارشد رابطه داشتند. و تحصیلات مادر تنها متغیری است که رابطه‌ی معناداری با متغیر وابسته نداشت(۱۰).

مطالعات انجام شده در کشورهای دیگر حاکی از تاثیر زمینه‌های اجتماعی و خانوادگی بر عملکرد تحصیلی فرزندان آنان بوده است و این زمینه‌ها از این طریق در انتخاب شغل، درآمد و وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و سیاسی بعدی آن‌ها و نسل بعدی بازتاب پیدا می‌کند. موفقیت تحصیلی، نخست به دلیل منافع مستقیمی که از تحصیلات عاید فرد می‌شود و در مرحله‌ی بعد بدین سبب که پیشرفت تحصیلی به مثابه کلیدی در دیگر فرآیندهای موفقیت، همچون موفقیت شغلی و فرصت داشتن منزلت اجتماعی، برای هر فردی اهمیت دارد(۱۰).

داشتن انگیزه های اجتماعی شامل معیارهای درون شخصی روانی، میل به رسیدن به حداکثر توانایی و کمال به عنوان انگیزه اصلی(۵) و انگیزه های متفاوت دیگر نظیر انگیزه های اقتصادی(افزایش حقوق با کسب مدارک بالاتر و یا تغییر ردیف و رتبه‌ی شغلی) در افرادی که شاغل می‌باشند و یا افراد تحصیل کرده جویای کار می‌باشد، شاید یافتن جایگاه اجتماعی بهتر در جامعه نیز از عوامل موثر دیگر در ادامه‌ی تحصیل افراد باشد.

در مقطع کارشناسی ارشد، برنامه ریزی کلاس های درسی، معمولا شامل دو روز اول و یا آخر هفته می‌شود و بقیه‌ی روزهای هفته در واقع از روزهای آموزش و تحصیل فعال به حساب نمی‌آید و دانشجویان به نسبت مقطع کارشناسی مدت زمان کمتری در دانشگاه بایستی حضور داشته باشند(۱۱)، شاید یکی از انگیزه های تمایل به ادامه‌ی تحصیل در افراد را سبب شود.

شناسایی و تحلیل عوامل یا فرایندهای موثر بر موفقیت در آزمون کارشناسی ارشد دانشجویان رشته های پزشکی، نیاز به کاوش عمیق دارد(۵). بررسی های انجام شده نشان می دهد اگر چه در زمینه‌ی تحلیل عوامل موفقیت تحصیلی در مقاطع کارشناسی پژوهش های معدودی انجام شده ولی در مقطع کارشناسی ارشد و عوامل موفقیت در آزمون کارشناسی ارشد مطالعه‌ی چندانی صورت نگرفته است(۱۱)، اینکه چرا برخی دانشجویان بلافاصله بعد از اتمام دوره‌ی کارشناسی در آزمون کارشناسی ارشد قبول می‌شوند و برخی مدت‌ها قادر به موفقیت در این آزمون نمی‌شوند، بدرستی مشخص نشده است، این گونه پژوهش ها به شناسایی راه‌های موفقیت و قبولی بدون وقفه در آزمون کارشناسی ارشد دانشجویان فارغ التحصیل از مقطع کارشناسی و متقاضی ورود به دوره‌ی تحصیلات تکمیلی کمک خواهد کرد،

لذا پژوهش حاضر به بررسی عوامل تاثیر گذار بر قبولی دانشجویان در آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته وزارت

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

بهداشت با فاصله و بدون فاصله از زمان فارغ التحصیلی دوره کارشناسی در دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی یزد پرداخت.

روش بررسی

مطالعه‌ی حاضر از نوع توصیفی تحلیلی بود که به روش مقطعی در سال۱۳۹۲ انجام شده است. جامعه مورد بررسی شامل کلیه دانشجویان مشغول به تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی بود که به صورت سرشماری مورد مطالعه قرار گرفتند.

معیار ورود به مطالعه ما شامل کلیه‌ی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد بود که در زمان پژوهش در این دانشگاه مشغول به تحصیل بودند اما دانشجویانی که در زمان پژوهش مرخصی گرفته و یا به سایر دانشگاه ها انتقالی گرفته بودند، وارد مطالعه نشدند. همچنین دانشجویانی که با استفاده از سهمیه‌ی استعداد درخشان وارد دوره کارشناسی ارشد شده بودند به دلیل عدم شرکت در کنکور کارشناسی ارشد از مطالعه خارج شدند. بنابراین پس از اعمال معیارهای ورود و خروج تعداد ۱۵۰ دانشجو وارد مطالعه شدند و پرسشنامه‌ی طرح تحقیقاتی بین آن‌ها توزیع گردید

ابزار گرداوری داده ها پرسشنامه ای پژوهشگر ساخته بود که روایی آن مورد تایید اساتید و صاحبنظران قرار گرفت و پایایی آن نیز ۰/۸٦ به‌دست آمد. پرسشنامه مزبور ساختار یافته و مشتمل بر ٤ بخش و دارای ۳۰ سوال بود. بخش اول(١٦سوال) شامل اطلاعات دموگرافیک دانشجویان از جمله سن، جنس، وضعیت تاهل،رشته‌ی تحصیلی مقطع کارشناسی ارشد، سطح تحصیلات پدر و مادر، شغل پدر و مادر، دانشگاه و رشته‌ی تحصیلی دوران کارشناسی، محل سکونت و اقامت دوران کارشناسی ، قبولی باوقفه و یا بدون وقفه در آزمون کارشناسی ارشد بود. بخش دوم (٤ سوال) شامل منابع و مطالب مورد استفاده دانشجویان جهت آمادگی در کنکور کارشناسی ارشد بود. بخش سوم(۱۱ سوال) شامل علل تاثیر گذار در قبولی آزمون کارشناسی ارشد از دیدگاه دانشجویان و بخش چهارم(۳ سوال) مربوط به انگیزه‌ی دانشجویان برای ورود به دوره‌ی کارشناسی ارشد بود.پس از جمع آوری پرسش نامه ها دانشجویان برحسب فاصله بین زمان فارغ التحصیلی از مقطع کارشناسی تا قبولی در مقطع کارشناسی ارشد به ۲ گروه دانشجویان قبول شده بلافاصله پس از اتمام مقطع کارشناسی(بدون وقفه و پیوسته) و دانشجویان قبول شده با یک فاصله زمانی پس از اتمام مقطع کارشناسی(با وقفه و ناپیوسته) تقسیم گردیدند و سپس عوامل موثر بر نوع قبولی آن‌ها در آزمون کارشناسی ارشد در دو گروه بررسی و مقایسه قرار گرفت. داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS نسخه‌ی۱۹به‌وسیله آزمون‌های آماری تی مستقل و آزمون کای اسکویر در سطح معنی داری ($P<۰/۰۵$) مورد تجزیه‌تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها

در این مطالعه از تعداد ۱۵۰پرسشنامه توزیع شده ۱۳۷پرسشنامه توسط شرکت کنندگان در پژوهش تکمیل، جمع آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت(درصد پاسخگویی ۹۱ درصد). در میان شرکت کنندگان در پژوهش بر اساس فاصله پس از فارغ التحصیلی از دوره‌ی کارشناسی تا قبولی در آزمون کارشناسی ارشد، ٤۹ نفر(۳۵/۸ درصد)، در گروه دانشجویانی قرار گرفتند که بدون وقفه وارد دوره‌ی کارشناسی ارشد شدند و ۸۸ نفر(٦٤/۲ درصد) در گروه دانشجویانی قرار گرفتند که با وقفه و مدتی پس از اتمام دوره‌ی کارشناسی وارد دوره‌ی کارشناسی ارشد شده بودند.

میانگین سنی دانشجویان ۲۵±۲/۷۷ سال بود. ۵۸ نفر(٤۲/۳ درصد) از دانشجویان مرد و ۷۹ نفر(۵۷/۷ درصد) از آن‌ها زن بودند. ۱۰٤ نفر(۷۵/۹ درصد) از دانشجویان مجرد و ۳۳نفر (٢٤/۱ درصد) از آن‌ها متاهل بودند. محل سکونت دانشجویان

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

در دوران کارشناسی به دو گروه بومی و غیر بومی تقسیم گردید که اکثر دانشجویان یعنی ۹۳ نفر(٦۷/۹ درصد) از آن‌ها در مقطع کارشناسی غیر بومی و ٤٤ نفر از آنها (۳۲/۱ درصد) بومی بودند. میانگین معدل دوران کارشناسی کلیه‌ی دانشجویان ۱٦/۱۷با انحراف معیار۱/۳٤بود.در پژوهش حاضر دانشگاه های دوره کارشناسی دانشجویان مورد سنجش قرار گرفت و ۱۱۲نفر(۸۱/۸ درصد) از آن‌ها مدرک کارشناسی خود را از دانشگاه های دولتی،۱۳ نفر(۹/۵ درصد) از دانشگاه های آزاد ،۳ نفر(۲/۲ درصد) از دانشگاه های غیر انتفاعی و۹ نفر (٦/٦ درصد) از سایر دانشگاه ها مدرک گرفته بودند.

بیشترین فراوانی دانشجویان مورد بررسی به ترتیب دانشجویان رشته بهداشت محیط با ۱٦ نفر(۱۱/۷ درصد)، بهداشت حرفه ای با ۱۵ نفر(۱۰/۹ درصد) و آموزش بهداشت با ۱٤ نفر(۱۰/۲ درصد) بودند و کمترین فراوانی دانشجویان مورد بررسی شامل دانشجویان ژنتیک با ۵ نفر(۳/٦ درصد)، دانشجویان رشته‌ی فیزیولوژی با ٤ نفر(۲/۹ درصد) و دانشجویان رشته‌ی ارزیابی فناوری سلامت(HTA) با ٤ نفر(۲/۹ درصد) بود.بررسی جمعیت شناختی با تست کای اسکوئر نشان داد که تفاوت آماری معناداریی در برخی از زمینه ها بین دو گروه دانشجویانی که بدون وقفه یا با وقفه درآزمون کارشناسی ارشد قبول شده اند، وجود دارد. (جدول ۱)با توجه به نتایج آزمون تی مستقل اختلاف معناداری بین دو گروه از لحاظ میانگین سنی دیده شد و میانگین سنی در دانشجویان باوقفه قبول شده۲/۹۳±۲٦/۰۱ سال و در دانشجویان بدون وقفه قبول شده ۱/۲۳±۲۳/۳٦ سال به‌دست آمد(P<۰/۰۰۰۱).

جدول ۱: توزیع فراوانی متغیرهای جمعیت شناختی در دو گروه دانشجویان باوقفه و بدون وقفه قبول شده در آزمون کارشناسی ارشد

متغییر مستقل	قبول شدگان بدون وقفه		قبول شدگان با وقفه		p value
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
جنس(مرد)	۱۸	۳٦/۷	٤۰	٤۵/۵	۰/۳۲۲
تاهل(مجرد)	٤۵	۹۱/۸	۵۹	٦۷	۰/۰۰۱
محل سکونت کارشناسی(غیر بومی)	۳٤	٦۹/٤	۵۹	٦۷	۰/۷۷۸
محل اقامت کارشناسی(خوابگاهی)	۳٦	۷۳/۵	۷۱	۸۰/۷	۰/۱۷۸
رشته‌ی تحصیلی(آموزش بهداشت)	٦	۱۲/۲	۸	۹/۱	۰/۹٤۵
دانشگاه مقطع تحصیلی کارشناسی(دولتی)	٤٦	۹۳/۹	٦٦	۷۵	۰/۰۲۵
سطح تحصیلات پدر(دانشگاهی)	۱۳	۲٦/۵	٦	٦/۸	<۰/۰۰۱
وضعیت اشتغال پدر(کارمند)	۲۷	۵۵/۱	۱۷	۱۹/۳	<۰/۰۰۱
سطح تحصیلات مادر(دانشگاهی)	۵	۱۰/۲	۱۲	۸/۸	۰/۱۹۹
وضعیت اشتغال مادر (خانه دار)	۳۰	٦۱/۲	۷۳	۸۳	۰/۰۰۵

در این پژوهش منابع و وسایل مورد استفاده دانشجویان جهت آمادگی در کنکـور کارشناسی ارشـد بین دو گـروه دانشجویان باوقفه و بدون وقفه قبول شده با استفاده از آمون کای اسکوئـر مورد ارزیابی و مقایسه قرار گرفت.در

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

پـایـان میـزان استفاده از کتاب‌های تستی و کمـک درسـی به همـراه آزمـون‌های آزمایشی و استفـاده از جزوات کلاسـی اساتید تفاوت معناداری بین دو گروه داشت. (جدول ۲)

جدول ۲:توزیع فراوانی منابع و وسایل مورد استفاده توسط دانشجویان باوقفه و بدون وقفه قبول شده در آزمون کارشناسی ارشد جهت آمادگی در کنکور کارشناسی ارشد

ابزار و وسایل استفاده شده	قبول شدگان بدون وقفه		قبول شدگان با وقفه		p-value
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
کتاب‌های تستی و کمک درسی به همراه آزمون‌های آزمایشی	۲۸	۵۷/۱	۳۳	۳۷/۵	۰/۰۲۷
کلاس‌های تقویتی وCDهای آموزشی به همراه مشاوره	۱٤	۲۸/٦	۲۸	۳۱/۸	۰/٦۹۳
جزوات کلاسی اساتید	۳۹	۷۹/٦	۳٤	۳۸/٦	<۰/۰۰۱
کتب و رفرنس‌های مشخص شده از سوی سازمان سنجش و آموزش پزشکی	٤٤	۸۹/۸	۷۲	۸۱/۸	۰/۲۱٤

جدول۳: توزیع فراوانی عوامل تاثیر گذار در قبولی با وقفه و بدون وقفه دانشجویان در آزمون کارشناسی ارشد

متغیر مستقل	قبول شدگان بدون وقفه		قبول شدگان با وقفه		p-value
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
موثر بودن خانواده،دوستان،اساتید	۳۵	۷۱/٤	٤۳	٤۸/۹	۰/۰۱۱
موثر بودن روش و مدت مطالعه و نحوه ی تست زنی	۳۳	٦۷/۳	٤۹	۵۵/۷	۰/۱۸۲
موثر بودن تلاش،اراده و برنامه ریزی صحیح خود فرد برای ادامه تحصیل	۳۷	۷۵/۵	٤٤	۵۰	۰/۰۰٤
موثر بودن دقت و تمرکز در حین برگزاری آزمون و نداشتن استرس سر جلسه کنکور	۳٦	۷۳/۵	۵۰	۵٦/۸	۰/۰۵۳
سایر موارد	۹	۱۸/٤	۲۲	۲۵	۰/۳۷٤

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

در ارزیابی علل تاثیر گذار بر قبولی باوقفه و بدون وقفه دانشجویان در آزمون کارشناسی ارشد، نتایج آزمون کای اسکوئر نشان داد که اختلاف آماری معناداری بین دو گروه در برخی جنبه ها از جمله تلاش، اراده و برنامه ریزی صحیح خود دانشجو به منظور ادامه‌ی تحصیل (P=۰/۰۰٤)و همکاری خانواده،دوستان و اساتید(P=۰/۰۱۱) وجود داشت. (جدول ۳) همچنین از لحاظ میانگین مدت زمان مطالعه در طی ۲٤ ساعت شبانه روز و معدل دوره کارشناسی بین دو گروه آزمون تی مستقل تفاوت آماری معناداری را بین دو گروه نشان داد(P<۰/۰۰۱)به گونه ای که میانگین معدل دوره‌ی کارشناسی دانشجویان بدون وقفه قبول شده ۱/۱۷±۱٦/۷۵ و میانگین مدت زمان مطالعه‌شان در طی شبانه روز ۱/۲۸±۵/۳٦ بود. اما در دانشجویان با وقفه قبول شده میانگین معدل دوران کارشناسی۱/۳۲±۱۵/۸۵ و میانگین مدت زمان مطالعه شان۱/۱٦±۳/۸۲به‌دست آمد.

اختلاف معناداری بین سطح زبان انگلیسی دو گروه مشاهده شد به گونه ای که ٤۲/۹درصد دانشجویان بدون وقفه قبول شده از سطح پیشرفته زبان انگلیسی برخوردار بودند. اما در طرفی دیگر تنها ۱۹/۳ درصد از دانشجویان با وقفه قبول شده دارای سطح پیشرفته زبان انگلیسی بودند(p=۰/۰۱۳).

آزمون کـای اسکوئـراختلاف معناداری بین طول دوره‌ی مطالعه دو گروه دانشجـویـان باوقفه و بدون وقفه قبول شده نشان داد که نتایـج حاصـله در جـدول ٤ نشان داده شده است.

جدول٤: توزیع فراوانی مدت زمان صرف شده به‌منظور قبولی در آزمون کارشناسی ارشد در دو گروه دانشجویان باوقفه و بدون وقفه قبول شده

متغیر مستقل	قبول شدگان بدون وقفه		قبول شدگان با وقفه		p-value
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
کمتر از ٦ ماه	٤	۸/۲	۱۵	۱۷	
طی ٦ تا ۱۲ ماه	٤	۸/۲	۳۲	۳٦/٤	<۰/۰۰۰۱
بیش از ۱۲ ماه	۲٤	٤۹	۳۸	٤۳/۲	
در طول دوران کارشناسی	۱۷	۳٤/٦	۳	۳/٤	

از دیگر مواردی که ارتباط آن با قبولی بدون وقفه و با وقفه دانشجویان در آزمون کارشناسی ارشد سنجیده شد انگیزه آن‌ها برای ورود به دوره تحصیلات تکمیلی بود. نتایج پژوهش نشان داد ۲۹ نفر (۵۹/۲درصد) از دانشجویانی که بدون وقفه در آزمون ارشد قبول شده بودند ارزش و منزلت اجتماعی را مرتبط با موفقیت خویش دانسته در حالی‌که ٤۲ نفر(٤۷/۷ درصد) از دانشجویانی که با وقفه در آزمون کارشناسی ارشد قبول شده بودند این نظر را داشتند، این تفاوت از لحاظ آماری معنادار نبود(P=۰/۱۹۸). ۱۷ نفر (۳٤.۷ درصد) از دانشجویانی که بدون وقفه در آزمون کارشناسی ارشد قبول شده بودند، انگیزه ارتقای موقعیت شغلی و کسب درآمد را از علل موثر در قبولی خویش دانسته در حالی‌که ٤۸ نفر(۵٤/۵ درصد) از دانشجویانی که با وقفه قبول شده بودن با این نظر موافق بودند، تفاوت آماری معناداری بین دو گروه به انگیزه‌ی

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

ارتقای موقعیت شغلی و کسب درآمد به‌دست آمد.(P =۰/۰۲٦) و دانشجویانی که با وقفه قبول شده بودند بیشتر اظهار داشتند که انگیزه شان برای ورود به این دوره ارتقای موقعیت شغلی و کسب در آمد است.

یکی دیگر از متغیرهایی که در خصوص انگیزه‌ی دانشجویان در قبولی آزمون کارشناسی ارشد مورد ارزیابی قرار گرفت، افزایش سطح تحصیلات دانشجویان بود، ۳٦ نفر(۷۳/۵ درصد) از دانشجویانی که بدون وقفه در کنکور ارشد قبول شده بودند این عامل را موثر دانسته در حالی‌که ۲۱ نفر(۲۳/۹ درصد) از دانشجویانی که با وقفه در آزمون کارشناسی ارشد قبول شده بودند، با این نظر موافق بودند، در این زمینه بین دو گروه تفاوت نزدیک به معنا دار یافت شد.(P=۰/۰۵)

بحث

در این پژوهش به دنبال دلایل موثر در قبولی بدون وقفه و با وقفه دانشجویان در آزمون کارشناسی ارشد بودیم، نتایج نشان داد تعداد دانشجویانی که بدون وقفه در آزمون کارشناسی ارشد قبول شده‌اند،کمتر از دانشجویانی است که با یک وقفه زمانی در این آزمون قبول شده‌اند. می‌توان از دلایل قبولی بیشتر دانشجویان با وقفه در آزمون کارشناسی ارشد به عدم برنامه ریزی مناسب جهت قبولی بلافاصله بعد از اتمام مقطع کارشناسی در آزمون کارشناسی ارشد(۵)، ناامیدی و خود ناتوان سازی(۱۲) اشاره کرد، در خصوص دانشجویان وزارت بهداشت، شاید برخی دانشجویان حضور در طرح نیروی انسانی را با این دلیل که شانس استخدام در دانشگاه ها و سازمان های تابعه برای آنان بیشتر خواهد شد، را انتخاب نمایند که می تواند یکی از از دلایل وقفه در زمینه‌ی قبولی آنان باشد. البته با توجه به اینکه مطالعه‌ای نظیر مطالعه‌ی حاضر یافت نگردید، مقایسه‌ای در این زمینه نمی‌توان، انجام داد. بین دو گروه دانشجویان باوقفه و بدون وقفه قبول شده از لحاظ سن تفاوت معناداری مشاهده شد و دانشجویان باوقفه قبول شده میانگین سنی بالاتری نسبت به دانشجویان بدون وقفه قبول شده داشتند، این یافته با یافته‌های مطالعات(۱۵-۱۳) همخوانی دارد اما در سایر مطالعات تفاوتی بین سن و موفقیت تحصیلی دیده نشده(۱۸-۱٦) و به گفته ی خزاعی و همکاران سن به تنهایی نمی‌تواند علت موفقیت تحصیلی باشد و مسایل جانبی همراه با آن نظیر تاهل و اشتغال اثر آن را تقویت می‌نمایند(۱۹).

نتایج نشان داد وضعیت تاهل دانشجویان بین دو گروه با وقفه و بدون وقفه قبول شده در آزمون کارشناسی ارشد متفاوت است و این تفاوت از لحاظ آماری معنادار بود(P=۰/۰۰۱)، به گونه ای که درصد دانشجویان مجرد در گروه بدون وقفه قبول شده بسیار بالاتر از گروهی بود که با وقفه در آزمون کارشناسی ارشد قبول شده بودند. دانشجویان مجرد به نسبت دانشجویان متاهل کمتر درگیر مسایل زندگی و تامین معاش می باشند، وقت بیشتری را برای مطالعه اختصاص خواهند داد و رقابت بین آنان نیز به طبع بیش از متاهلین خواهد بود. شاید در این خصوص بتوان به مشکلاتی که گریبان‌گیر افراد متاهل اعم از زن و مرد می‌باشد نظیر: همسرداری، بچه داری، کسب درآمد و تامین معاش خانواده و دیگر دغدغه‌های آنان اشاره کرد. ابراهیمی و همکاران در پژوهش خویش عرصه خانوادگی و مسایل خانوادگی را در میزان امید دانشجویان برای موفقیت تحصیلی موثر می‌دانست(۹)،در مجموع شاید این نتیجه به دلیل کم بودن دانشجویان متاهل در دانشگاه علوم پزشکی یزد خیلی قابل استناد نباشد و در این زمینه نیاز به بررسی بیشتر می‌باشد.

نتایج این پژوهش نشان داد که تفاوت آماری معنی داری بین دانشگاه مقطع کارشناسی دانشجویان در دو گروه دانشجویان با وقفه و بدون وقفه قبول شده در آزمون کارشناسی ارشد وجود دارد و درصد دانشجویانی که از دانشگاه‌های دولتی فارغ التحصیل شده و از این دانشگاه‌ها مدرک کارشناسی گرفته بودند در گروه دانشجویان بدون وقفه قبول شده، بیش

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

از گروه دانشجویانی بود که با وقفه قبول شده بودند، رقابت بیشتر بین دانشجویان دانشگاه‌های دولتی و دسترسی آنان به سایت های علمی و آموزشی که به صورت آنلاین و رایگان در اختیار دانشگاه‌ها می‌باشد می‌تواند زمینه‌ی توانمندی در دانشجویان را فراهم نماید و در موفقیت تحصیلی آنان تاثیر گذار باشد همچنین می‌توان گفت دانشجویان فارغ التحصیل شده از دانشگاه های دولتی انگیزه، اراده و تلاش بیشتر توام با برنامه ریزی دقیق‌تری به‌منظور قبولی در آزمون کارشناسی ارشد داشته اند.

نقش والدین در پیشرفت تحصیلی فرزندان امری مهم و غیرقابل اجتناب محسوب می‌شود، نتایج پژوهش حاضر نشان داد سطح دانشگاهی تحصیلات پدر در دو گروه متفاوت بود و این تفاوت به لحاظ آماری معنادار بود، به‌طوری که سطح تحصیلات پدران دانشجویان بدون وقفه قبول شده در آزمون کارشناسی ارشد بالاتر از سطح تحصیلات پدران دانشجویانی بود که با وقفه در آزمون قبول شده بودند و والدینی که دارای سطح تحصیلات بالاتری بودند از فرزندان خود نیز چنین انتظاری داشتند، بنابراین الگوی بهتری برای آنان محسوب شده بودند به نحوی که این امر به طور ناخود آگاه در فرزندان این حس را ایجاد می‌کرد تا همچون والدین خود تلاش و کوشش بیشتر و عملکرد موفق‌تری را نشان دهند. محیط خانواده امکان دستیابی به منابع اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی را فراهم می‌سازد، بدین صورت که والدینی که تحصیلات بالایی دارند، می‌توانند ارزش‌هایی را که شامل اهمیت یادگیری است به فرزندانشان منتقل سازند، در واقع سطح تحصیلات والدین بر محیط فرهنگی که فرزندان در آن بزرگ می شوند، موثر است(۲۰)، خاستگاه اجتماعی می‌تواند تاثیر مثبتی بر تحصیلات بگذارد، والدینی که سطح تحصیلات بالایی دارند در منزل فضایی را فراهم می‌کنند که مهارت، انتظار و انگیزه هایی به وجود آید تا باعث شود فرزندان نیز به سوی درس خواندن و ادامه‌ی تحصیل رهنمون شوند(۲۱).

مطالعات دیگر نشان داد با افزایش تحصیلات پدر شانس قبولی در آزمون کارشناسی ارشد بیشتر خواهد شد، که با مطالعه‌ی حاضر همخوانی دارد. (۱۰).

در این مطالعه وضعیت اشتغال پدر در دو گروه تفاوت آماری معناداریی داشت و درصد پدران کارمند در بین دانشجویان بدون وقفه قبول شده در آزمون کارشناسی ارشد بیشتر بود. مشاغل با منزلت بالا گرایش به پرداخت حق‌الزحمه‌های خوب دارند. بنابراین منابع مادی آنان این امکان را به وجود می‌آورد که شهریه‌ی موسسات آموزشی را پرداخت کنند و نیازی به ترک تحصیل فرزند برای کمک به خانواده را نداشته باشند. در مجموع افرادی که خانواده های آن‌ها از منزلت بالایی برخوردارند، گرایش بیشتری به بهره مندی از منابع مادی و فرهنگی عالی دارند که این امر باعث تقویت و تسهیل تحصیلات بلند مدت می‌شود. این نتیجه با نتایج مطالعه‌ی خدایی که دانشجویانی که شغل پدرانشان هیات علمی، دبیر یا معلم بود به نسبت دیگران بیشتر در آزمون کارشناسی ارشد قبول شده بودند، همخوانی داشت(۱۰).

در ارزیابی وضعیت اشتغال مادر بین دو گروه اختلاف آماری معنا داری مشاهده شد، به‌طوری‌که درصد مادران خانه دار در دانشجویانی که با وقفه قبول شده بودند، بیشتر از دانشجویانی بود که بدون وقفه در آزمون کارشناسی ارشد قبول شده بودند،تاثیر اشتغال مادر بر موفقیت تحصیلی مشتمل بر تاثیرات مثبت و منفی است که ممکن است در نهایت همدیگر را خنثی کند، اشتغال مادر فی نفسه تاثیر خاصی ندارد، بلکه ماهیت شغلی که او دارد ممکن است تاثیرات مثبت یا منفی بر تحصیل فرزند داشته باشد(۱۰)، اشتغال مادر تاثیرات منفی بر ارتقای تحصیلی دارد، اما تاثیر منفی ممکن است به‌وسیله‌ی داشتن مادری که شغل با منزلتی دارد، تعدیل شود، روشن است یک شغل کم منزلت قادر به تعدیل تاثیرات منفی اشتغال مادر نخواهد بود. این یافته با مطالعات دیگر که شغل مادر در

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

موفقیت در آزمون در حضور دیگر متغیرهـای خانوادگـی اثر معنا داری نداشت، همخوانی ندارد(۱۰)

از دیگر عواملی که تاثیر آن در قبولی با فاصله و بدون فاصله در آزمون کارشناسی ارشد مورد مطالعه قرار گرفت ابزار و وسایل استفاده شده برای آمادگی در این آزمون بود که در نهایت بین دو گروه از نظر میزان استفاده از کتاب های تستی و کمک درسی به همراه آزمون های آزمایشی و استفاده از جزوات کلاسی اساتید اختلاف آماری معناداری مشاهده شد به نحوی که دانشجویان بدون وقفه قبول شده نسبت به دانشجویان با وقفه قبول شده به میزان بیشتری از کتاب های تستی و کمک درسی به همراه آزمون های آزمایشی و جزوات اساتید استفاده می‌کردند. دانشجویان برای رسیدن به سطح قبولی، از ابزار منابع و برنامه ریزی کمک می‌گیرند. منابعی که با مشاوره و رایزنی برای افراد قابل اطمینان شده‌اند. در مطالعات آموزشی نیز برنامه‌ریزی به عنوان اصل جدایی ناپذیر برای رسیدن به موفقیت تحصیلی تایید شده است، دانشجویان برای رسیدن به سطح قبولی، از ابزار منابع و برنامه ریزی کمک می‌گیرند. منابعی که با مشاوره و رایزنی برای افراد قابل اطمینان شـده‌اند. (۲۲،۲۳) کمـک مشاوران آموزشی سبب می‌شود که دانشجو نقشه راه و تصویر روشن و مطمئنی از چگونگی رسیدن به هدف و موفقیت در برابر خود مشاهده کند ، برنامه ریزی کارا و موثر مهارتی است که به شرکت کنندگان باید آموخته شود و نیاز است که دانشگاه‌ها در این زمینه تمهیدات لازم را اتخاذ نمایند (۲٤).

تفاوت آماری معناداری بین دو گروه از لحاظ میزان استفاده از کتب و رفرنس‌های مشخص شده از سوی سازمان سنجش و آموزش پزشکی و استفاده از کلاس های تقویتی و CDهای آموزشی به همراه مشاوره یافت نشد و وجه اشتراک بین این دو گروه ایـن بود که درصـد بسیار بالایی از هـر دو گـروه به‌منظور آمادگی و قبولی در آزمون کارشناسی ارشد از رفرنس‌های مشخص شده از سوی سازمان سنجش و آموزش پزشکی استفاده کرده بودند، اما میزان استفاده از کلاس‌های تقویتی وCDهای آموزشی به همراه مشاوره در هر دو گروه بسیار پایین بود، این نتایج نشان دادند یکی از عمده ترین و مهم‌ترین علل قبولی دانشجویان در آزمون کارشناسی ارشد مطالعه‌ی رفرنس‌هایی مشخص شده از سوی سازمان سنجش و آموزش پزشکی می باشد. و این عامل جز علل اصلی و ضروری قبولی در این آزمون محسوب می شود.

از دیگر عوامل تاثیر گذار بر قبولی با وقفه و بدون وقفه درآزمون کارشناسی ارشد که در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفت و در دو گروه تفاوت آماری معنی داری نشان داد، نقش خانواده، دوستان و اساتید، تلاش اراده و برنامه ریزی صحیح خود فرد برای ادامه‌ی تحصیل بود. در مطالعه‌ی خدایی ۱۳۸۸ دانشجو، عرصه‌ی خانوادگی را به عنوان مهم-ترین عرصه برای امید به قبولی در آزمون کارشناسی ارشد دانستند، اهمیت خانواده و تاثیر آن بر فرزندان و نیز تاثیری که خانواده در نگرش آن‌ها نسبت به آینده دارد(۱۰). دانشجویان در طول دوره‌ی کارشناسی و یا هنگام انتخاب گرایش معمولا از نظرات اساتید بهره می‌گیرند، اساتید نیز می‌توانند با شناسایی دانشجویان مستعد و کوشای خویش به تشویق آنان برای به‌کارگیری توان علمی خویش پرداخته و نقش بسیار مهمی را در زمینه‌ی موفقت تحصیلی دانشجویان، ایفا نمایند. در این مطالعه نقش دوستان با مطالعات دیگر همخوانی نداشت(۱۱). از سویی عقیده به توانمندی در پیشرفت تحصیلی و قبولی به عنوان اولین فرایند بسیار حیاتی می باشد و مدیران آموزشی با تقویت این نگرش در فرد می‌توانند نقش مهمی در آمادگی افراد برای قبولی در آزمون کارشناسی ارشد داشته باشند(۵).

اهمیت و نقش داشتن دقت و تمرکز در حین برگزاری آزمون و نداشتن استرس سر جلسه‌ی کنکور بین دو گروه ارزیابی شد که تفاوت آماری نزدیک به معنادار شـدن بین دو گروه به‌دست آمد و دانشجویان بدون وقفه قبول شده، نقش این

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

عامل را برای قبولی در آزمون کارشناسی ارشد مهم تر و موثرتر می‌دانستند و به نظر می‌رسد دقت و تمرکز بالا در حین برگزاری آزمون منجر به نتیجه بهتر و نمره‌ی علمی بالاتر دانشجویان خواهد شد. بر اساس مطالعه‌ی حاضر مشخص شد که اختلاف آماری معناداری بین طول دوره‌ی مطالعه، میانگین مدت زمان مطالعه در طی ۲٤ ساعت شبانه روز و میانگین معدل دوره کارشناسی در بین دو گروه وجود داشت و دانشجویانی که بدون وقفه و بلافاصله پس از گذراندن دوره‌ی کارشناسی موفق به قبولی در آزمون کارشناسی ارشد شده بودند از معدل بالاتری در طول دوران کارشناسی برخوردار بودند، همچنین طول دوره‌ی مطالعه و مدت مطالعه آن‌ها نیز در طول شبانه روز بالاتر از دانشجویان باوقفه قبول شده بود. با توجه به این نتایج می‌توان گفت دانشجویان بدون وقفه قبول شده از پیشینه‌ی تحصیلی بهتری برخوردار بودند. به عقیده پژوهشگران پیشینه تحصیلی ضعیف بر سطح پایداری و مقاومت دانشجویان تاثیر منفی گذاشته و باعث عملکرد تحصیلی ضعیف دانشجویان در مقاطع بالاتر خواهد شد (۲۵).

در بخش دیگر این مطالعه انگیزه‌ی دانشجویان برای ورود به دوره‌ی تحصیلات تکمیلی مورد سنجش قرار گرفت که در پایان از لحاظ انگیزه دانشجویان برای ادامه‌ی تحصیل و ارتقائ شغلی بین دو گروه تفاوت آماری معنی داری وجود داشت به گونه‌ای که انگیزه‌ی ادامه تحصیل در دانشجویان بدون وقفه قبول شده بالاتر از دانشجویان باوقفه قبول شده بود و دانشجویان بدون وقفه قبول شده انگیزه‌ی بیشتری به‌منظور ادامه‌ی تحصیل داشتند اما از سویی دیگر انگیزه‌ی ارتقای شغلی و کسب در آمد در دانشجویان باوقفه قبول شده بیشتر از دانشجویان بدون وقفه قبول شده بود و دانشجویان باوقفه قبول شده بیشتر با هدف ارتقای ردیف شغلی وارد دوره‌ی تحصیلات تکمیلی شده بودند. یکی از عوامل مهم علی الخصوص برای دانشجویان شاغل کسب ارتقا در زمینه‌ی شغلی است که با ادامه‌ی تحصیل محقق خواهد شد؛ از طرفی چون این دانشجویان شاغل می‌باشند با موانعی چون اخذ مرخصی از واحد خویش، کمبود وقت و زمان مطالعه، مسافرت به محل تحصیل آینده روبرو هستند که خود می‌تواند دلیلی برای ایجاد وقفه در مسیر تحصیلات و ادامه‌ی تحصیل این دانشجویان باشند.

عدم همکاری برخی از دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد جهت شرکت در مطالعه جز محدودیت‌های این مطالعه بود که با مشاوره و تشریح اهداف مطالعه برای این دسته از دانشجویان، سعی شد این محدودیت نیز رفع گردد.

نتیجه گیری

دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی یزد، بیشتر در گروه دانشجویانی بودند که با وقفه موفق به قبولی در آزمون ارشد شده بودند، دانشجویانی که بدون وقفه پس از اتمام دوره‌ی کارشناسی موفق به قبولی در آزمون کارشناسی ارشد شده و بلافاصله به دوره‌ی تحصیلات تکمیلی راه یافته بودند، نسبت به دانشجویان باوقفه قبول شده در این آزمون از میانگین سنی پایین تر، مدت زمان مطالعه‌ی بیشتر و طول دوره‌ی مطالعه‌ی بالاتر، معدل دوره‌ی کارشناسی بالاتر، سطح زبان انگلیسی پیشرفته‌تر و پدرانی با سطح تحصیلات بالاتری برخوردار بودند. همچنین اکثر این دانشجوبان از دانشگاه های دولتی فارغ التحصیل شده بودند، که همه این نتایج حاکی از پیشینه‌ی تحصیلی بهتر و پایه‌ی علمی قوی تر این دانشجویان بود. دانشجویان بدون وقفه قبول شده بیش از دانشجویان باوقفه قبول شده از کتاب‌های تستی و کمک درسی به همراه آزمون های آزمایشی و جزوات کلاسی اساتید استفاده کرده بودند که این موضوع می‌تواند بازگوکننده‌ی نقش مهم این منابع به‌عنوان یک منبع معتبر علمی به‌منظور قبولی در این آزمون باشد اما دانشجویان هر دو گروه به میزان بسیار بالایی از رفرنس‌های مشخص شده از

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

سوی سازمان سنجش و آموزش پزشکی استفاده کرده بودند. بنابراین مطالعه این رفرنس ها عامل اصلی و از اجزای جدایی ناپذیر علل قبولی هر دو گروه از دانشجویان در کنکور کارشناسی ارشد وزارت بهداشت بوده و این رفرنس‌ها باید به‌عنوان بهترین ابزار برای دانشجویانی که قصد شرکت و قبولی در آزمون کارشناسی ارشد را دارند مدنظر قرار گیرند.از سویی دانشجویانی که بلافاصله پس از اتمام دوران کارشناسی وارد دوره‌ی کارشناسی ارشد شده اند، انگیزه‌ی بیشتری برای ادامه‌ی تحصیل در مقاطع بالاتر داشته‌اند و در مقابل دانشجویان باوقفه قبول شده بیشتر با انگیزه‌ی ارتقای شغلی و کسب درآمد وارد دوره‌ی تحصیلات تکمیلی شده بودند بنابراین اشتغال دانشجویان می‌تواند مانعی مهم در جهت کسب موفقیت تحصیلی این عده از دانشجویان باشد و احتمال قبولی در آزمون کارشناسی ارشد را نیز کمتر می‌کرد. همان‌گونه که اشاره شد عوامل مختلفی در موفقیت تحصیلی دانشجویان تاثیر دارد که در این مطالعه به چند مورد اشاره شد اما برای مشخص شدن علل دقیق‌تر نیاز به بررسی‌ها و مطالعات بیشتری در زمینه‌ی قبولی دانشجویان در آزمون کارشناسی ارشد به‌عنوان پلی بین کارشناسی و دکترا می‌باشد.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از مسوولین و کارکنان دانشگاه علوم پزشکی یزد و دانشجویان کارشناسی ارشد که در این مطالعه با ما همکاری داشتند، سپاس‌گزاری می‌نماییم.

Reference

1- Shakour M, Bazrafkan L ,Alizadeh M,Ghasemi, M.Assessing the Leadership Styles and Effectiveness of Administrators in Isfahan University of Medical Sciences in 2009. *Iranian Journal of Medical Education*/Special issue for educational development and health promotion. 2012 ; 11(9) : 1262. [persian]

2- Emadzade M. Economics of education. Isfahan: Jahad daneshgahi of Isfahan;2005. [Persian]

3- Sabbaghian Z, Hossein Poorkazemi M. The comparison of university students who had consecution in their field of study at M.S. Level, with those who had not in terms of their educational success. *Journal of Management and Planning in Educational Systems*. 2009; 2(1): 7-21. [persian]

4- Kristin EC. [What about master's students? The master's student persistence model]. Paper presented at the annual meeting of the Association for the Study of Higher Education, Las Vegas.2012 ; November 15-17.Avialible from: http://eric.ed.gov/

5- Ahanchian M R, Mirhaghi A. Nursing postgraduate students` experience of preparing for nursing postgraduate entrance exam. *Iranian Journal of Medical Education*. 2013;13(4):270-279. [persian]

6- Rahebi Kh Gh. Capacity of each of fields of the Ministry of Health in the past three years; 2012. Available from: http:// irmed.ir/. Accessed Oct 5, 2012.[persian]

7- Farajollahi M, Firoozfar I. The Comparison of academic achievement of post- graduate students admitted through Faragir System with those Admitted through national entrance

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

examination in Payam-e Noor University. Quarterly *Journal of Research and Planning in Higher Education*. 2006; 12 (3) :57-73. [persian]

8- Gholami Y. Comparative investigation of the motive of progress and the self concept of the eighth grade of students of different countries with academic. [Dissertation].Shahid Beheshti University; 2005. [persian]

9- Ebrahimi N, Sabaghian Z, Abolghasemi M. Investigating relationship of hope and academic success of college students. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*. 2011; 17 (2) :1-16. [persian]

10- Khodaie E. Effective factors on passing in national entrance exam in postgraduate level. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*. 2010; 15 (4) :19-34. [persian]

11- Jalali Farahani M, Alidoost E. Investigate the motivations and reasons of non physical education graduate students participation in postgraduate physical education course. *Journal of Applied Research of Sport Management*. 2013; 1(4): 55-62. [persian]

12- Yousefi N , Shirbagi N. [The relationship between master exam with frustration and self-handicapping The relationship between acceptation in ma exam with Hopelessness and Self–handicapping]. journal of Higher Education.2012;4(16):159-181. [persian]

13- Shams B, Farshid Far M, Hasan Zadeh A. Comparison of demographic characteristics and, conditional and unconditional character of students in Isfahan University of Medical Sciences 1995. *Journal of Isfahan University of Medical Sciences*. 1997; 2 (4): 222-6. [In Persian]

14- Alikhani M, Markazi Moghadam N, Boroomand S, Zandbagleh M. Factors affecting educational failure of nursing students between 2001 to 2004 in Army University on Medical Sciences. *Journal of Army University of Medical Sciences*. 2006; 4 (2): 819-24. [In Persian]

15- Farhadi A, Kadkhodaei HR, Hassanpour AN. [Effective factors on student's academic dropout in Lorestan University of Medical Sciences]. *Journal of Medical Education*: 2003; 1, 4 (1): 86.[In Persian]

16- Changyzi Ashtyani S, Shamsi M, Mohamadbeygi A. Frequency of educational decline and some effective factors of student’s opinion in Arak University of Medical Sciences, 2009. *Arak Medical University Journal (AMUJ).* 2010; 12(4 suppl 1): 24-33.[In Persian].

17- Moniri R, Ghalebtarash H, Abass Mussavi G. The reasons of educational failure among paramedical students in Kashan University of Medical Sciences]. *Iran J Med Education.* 2006; 1(6): 135-40. [In Persian]

18- Zahedy asl M. Factors effected of educational progress in shahed student. *Journal of Shahed University.* 2003; (3) 9: 12. [In Persian]

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

19- Khazaei M, Rezaei M, Khazaei S. Survey of personal and educational characters in unsuccessful medical students in compare with success students. *Koomesh, Journal of Semnan University of Medical Sciences*. 2008; 9 (2): 87-92. [In Persian]

20- Scott J. Family, gender, and educational attainment in Britain: A longitudinal study. *Journal of Comparative Family Studies*. 2004; 35(4): 565-589.

21- Treiman Donald J, Ganzeboom Donald B. G. Educational expansion and educational achievement in comparative perspective.California Center for Population Research; On-Line Working Paper Series: Available from: http://www.ccpr.ucla.edu/ccprwpseries/ccpr_007_03.pdf.

22- Payamani S, Momennasab M, Najafi S. The view point of university students about factors related to time management. *Iranian Journal of Medical Education*. 2002; 2:44.[persian]

23- Moniri R, Ghalebtarash H, Mussavi Ga. The Reasons of Educational Failure among Paramedical Students in Kashan University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2006; 6(1): 135-40.[persian]

24- DuBrin AJ. Essentials of management. 8th ed. Mason: Cengage Learning; 2008.

25- TinoV. Leaving college. *Journal of Higher Education* .1993;59: 438-455

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]

A study of factors influencing the acceptance to Master's program at Yazd University of Medical Sciences

Moghaddam Z[1], Rahimi pordanjani S[2] ,Zahedi A[2], Mahdavi S[2] , Baghiani Moghaddam H [3]

[1]Dept. of Public Health, School of Health, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran.
[2] Shahid Sadoughi University of Medical Sciences ,Yazd, Iran
[3] Dept. of Public Health, School of Health, Yazd Shahid Sadoughi University of Medical Sciences,Yazd,Iran

Corresponding Author: Rahimi pordanjani S, Yazd Shahid sadoughi University of Medical Science,Yazd,Iran
Email: sajadrahimi_p@yahoo.com
Received: 12 Mar 2014 ***Accepted:*** 1 Nov 2014

Background and Objective: Acceptance to the Master's program is influenced by several factors. The purpose of the study is to consider such factors.

Materials and Methods: This study was descriptive-analytic (cross sectional) that was done by census sampling method on all students of MS at Yazd University of Medical Sciences in 2013. Data was analyzed by statistical software SPSS19 by independent sample t-test and chi-square.

Results: There was significant difference between the two groups of study regarding period of study, time of study during day, under graduate GPA, marital status, undergraduate university, father's education lavel, employment status of parents, use of lecture notes, use of test books, effort, planning and motivation to enter graduate school.

Conclusions: A good and strong educational background, effort and proper planning, high motivation to study and use of tes tbooks lead to an increased chance of acceptance to the program.

Keywords: Student, Acceptance, Test, MS, Yazd.

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.17.11.3]